

46631

UITSPRAAK

Inzake het geschil tussen:

de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Accrete, gevestigd te Blokzijl, verzoeker, hierna te noemen de GMR
gemachtigde: mevrouw mr. B.M. Dijkstra

en

de Raad van Toezicht van de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Accrete, gevestigd te Blokzijl, verweerder, hierna te noemen de RvT
gemachtigde: de heer mr. drs. M.P. Korevaar

1. KERN VAN DE UITSPRAAK

Het verzoek is ongegrond. De RvT heeft bij afweging van de betrokken belangen in redelijkheid tot zijn besluit kunnen komen.

2. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

- 2.1 Op 24 mei 2023 en aangevuld op 1 juni 2023 heeft de Centrale Accrete Raad (CAR) een adviesgeschil aan de Commissie voorgelegd met betrekking tot het besluit van de RvT de bestuurder van de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Accrete per 1 juli 2023 te ontslaan als voorzitter van het College van Bestuur.
- 2.2 De RvT heeft op 22 juni 2023 een verweerschrift ingediend.
- 2.3 De hoorzitting vond, met toepassing van artikel 19 van het reglement van de Commissie, versneld plaats op 30 juni 2023 te Utrecht.
- 2.4 Ter zitting heeft de CAR, desgevraagd door de Commissie, gesteld dat het ingediende verzoek beschouwd dient te worden als een door de GMR van de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Accrete ingediend verzoek. De RvT heeft ter zitting zich hiermee akkoord verklaard.
- 2.5 Namens de GMR waren aanwezig ter zitting [GMR-lid 1] en [GMR-lid 2], GMR-leden, en [lid CAR], bijgestaan door de gemachtigde.

- 2.6 De RvT werd ter zitting vertegenwoordigd door [RvT-lid 1] en [RvT-lid 2], RvT-leden, bijgestaan door de gemachtigde en diens kantoorgenoot, mevrouw mr. S. Thomassen.

3. DE FEITEN

- 3.1 Accrete is een organisatie die christelijk onderwijs en kinderopvang in de kop van Overijssel verzorgt. Accrete is opgebouwd uit de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs en de Stichting Protestants Christelijke Kinderopvang. Beide stichtingen hebben een Raad van Toezicht en een eenhoofdig College van Bestuur. Hierbij is sprake van een personele unie; de RvT is voor beide stichtingen identiek samengesteld en de bestuurder bestuurt beide stichtingen.
- 3.2 Accrete heeft 14 christelijke kindcentra, verspreid over de gemeenten Steenwijkerland en Zwartewaterland, daarnaast een locatie Kwadraat (voor hoogbegaafde kinderen) en een zelfstandig kinderdagverblijf. Op bijna alle locaties wordt basisonderwijs én kinderopvang aangeboden, in een doorlopende leer- en ontwikkellijn.
- 3.3 Het College van Bestuur (CvB) is eindverantwoordelijk voor het onderwijs en de opvang. Het bepaalt het beleid van Accrete, in samenwerking met de stafmedewerkers en directeuren. Het CvB legt verantwoording af aan de RvT over de realisatie van de opdracht met bijbehorende doelen, ook over het daarvoor ontwikkelde en gevoerde beleid, de strategie en de bedrijfsvoering.
- 3.4 De stichtingbrede medezeggenschap is belegd bij de Centrale Accrete Raad (CAR) die medezeggenschapsrechten op grond van de Wet op de Ondernemingsraden, de Wet Kinderopvang en de Wet medezeggenschap op scholen uitoefent.
- 3.5 Tussen de bestuurder en de RvT is volgens de laatste een onherstelbare vertrouwensbreuk ontstaan. Deze vindt zijn grond in een meningsverschil tussen de bestuurder en de RvT over onderhoud van het wagenpark van Accrete en over neveninkomsten die de bestuurder sinds 2017 ontvangt. De vertrouwensbreuk heeft geleid tot het voorgenomen besluit van de RvT de bestuurder te ontslaan.
- 3.6 Per e-mail van 29 maart 2023 heeft de RvT de GMR om advies gevraagd over het voornemen om de bestuurder van de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Accrete te ontslaan.
- 3.7 Bij brief van 8 mei 2023 heeft de GMR over het voorgenomen ontslag negatief geadviseerd.
- 3.8 Bij e-mail met bijlage van 17 mei 2023 heeft de RvT de GMR meegedeeld dat hij het advies niet volgt en overgaat tot statutair ontslag van de bestuurder met ingang van 1 juli 2023. De bestuurder is met ingang van 16 mei 2023 geschorst. De bestuurder is met ingang van 1 september 2023 ontslagen als werknemer van Accrete.

3.9 Op 24 mei 2023 heeft de GMR het adviesgeschil bij de Commissie ingediend.

4. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

GMR

- 4.1 De RvT heeft bij het niet volgen van het advies van de GMR bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot zijn besluit tot ontslag van de bestuurder kunnen komen.
- 4.2 De GMR voert aan dat er onvoldoende grond is om tot het ontslag van de bestuurder te komen. In essentie wil de RvT de bestuurder ontslaan omdat het niet lukt om in onderling overleg te komen tot een oplossing over de neveninkomsten die de bestuurder heeft ontvangen. De GMR is er niet van overtuigd dat dit ertoe heeft geleid dat de relatie tussen de RvT en de bestuurder onherstelbaar is beschadigd.
- 4.3 Verder voert de GMR aan dat de RvT de in de Wms beschreven procedure om tot het besluit te komen niet juist heeft uitgevoerd. Het advies van de GMR kon niet meer van wezenlijke invloed op besluitvorming zijn omdat al vaststond dat de RvT de bestuurder zou ontslaan. Verder heeft de RvT verzuimd uitvoering aan artikel 17 aanhef en onder d Wms te geven. In dat artikel is bepaald dat de RvT, als hij het advies van de GMR niet wil volgen, nader overleg moet voeren met de GMR voordat het besluit definitief wordt genomen. Daarenboven heeft de RvT het ontslagbesluit niet opgeschort nadat het negatief advies is gegeven. Dit is in strijd met artikel 34 lid 1 Wms.
- 4.4 Het ontslag van de bestuurder is niet in het belang van Accrete. Accrete is gebaat bij rust, continuïteit en behoud van kwaliteit. Door het ontslag leidt Accrete imago schade en financiële schade (met name door juridische procedures). Verder is de bestuurder al 22 jaar in dienst, en met zijn vertrek verdwijnt veel kennis zonder dat deze kennis kan worden overgedragen aan een opvolger. Ditzelfde geldt voor het netwerk en de lopende contacten van de bestuurder.
- 4.5 De GMR verzoekt de Commissie te oordelen dat de RvT niet tot het ontslagbesluit heeft kunnen komen en dat dit besluit niet in stand kan blijven. Verder verzoekt de GMR de Commissie de RvT te verplichten de gevolgen van het ontslag ongedaan te maken en om handelingen na te laten ter nadere uitvoering van het besluit of onderdelen daarvan.

RvT

- 4.6 De RvT is niet lichtvaardig tot het ontslagbesluit gekomen. Er is een lange voorgeschiedenis waarin verschillende malen is geprobeerd in overleg met de bestuurder tot een oplossing te komen, maar dit is niet gelukt. Uit de feiten blijkt dat de RvT terecht verwijten maakt aan de bestuurder.
- 4.7 De procedure om tot het besluit te komen, is correct gevolgd. De RvT heeft op 29 maart 2023 advies gevraagd aan de GMR en pas na de vergadering op 16 mei 2023 het ontslagbesluit

genomen. Er is tijdig om advies gevraagd. In het gesprek met de bestuurder op 16 mei 2023 is het advies van de GMR ook verschillende malen middels vragen door de RvT aan de orde gekomen. Ook is het gesprek twee maal geschorst geweest; de RvT heeft daarom tijdig advies gevraagd en het advies van de GMR ook wel degelijk meegewogen.

- 4.8 Dat op 23 maart 2023 in een gesprek tussen de voorzitter van de GMR en een afvaardiging van de RvT door de laatste is gezegd dat de RvT geen andere weg meer zag, moet niet worden gezien als voldragen besluitvorming.
- 4.9 De RvT heeft zijn besluit laten afhangen van de inhoud van de zienswijze van de bestuurder op 16 mei 2023. Ook heeft de RvT afgezien van het doen van een mededeling aan het personeel over het voorgenomen ontslag, nadat de GMR gewezen had op het besluitvormingsproces. Ook hieruit blijkt dat de RvT de GMR serieus heeft genomen.
- 4.10 De RvT had te maken met twee 'regimes' ten aanzien van het ontslag. Primair de bepalingen over en de eisen die gesteld worden aan het ontslag van een statutair bestuurder en daarnaast de bepalingen van de WMS over het adviesrecht van de (G)MR. De bepaling van artikel 17d WMS (waarin staat dat, indien het bevoegd gezag het advies niet of niet geheel wil volgen, de MR in de gelegenheid wordt gesteld nader overleg met hem te voeren alvorens het besluit definitief wordt genomen) verdraagt zich lastig met het uitgangspunt dat het juist de bestuurder zelf is die de gelegenheid moet krijgen zijn zienswijze te geven in de vergadering waarin meteen een besluit moet worden genomen. De RvT heeft er daarom voor gekozen om de bestuurder in de vergadering van 16 mei 2023 zijn visie te laten geven en hem de gelegenheid te geven het advies van de CAR daarbij te betrekken. De RvT meent dat dit een redelijke toepassing van de betreffende bepalingen is in deze situatie.
- 4.11 De RvT heeft ervoor gekozen om de bestuurder in de vergadering van 16 mei 2023 zijn visie te laten geven en hem de gelegenheid te geven het advies van de GMR daarbij te betrekken. Het ontslag vond zes weken na het besluit plaats. Hiermee is sprake van een redelijke toepassing van de betreffende bepalingen in deze situatie.
- 4.12 In het ontslagbesluit heeft de RvT gereageerd op de stellingen van de GMR. De RvT heeft ook uitdrukkelijk stilgestaan bij de rol en het advies van de GMR en er is op allerlei aspecten die door de GMR aan de orde zijn gesteld, ingegaan.
- 4.13 Voorts is de vraag naar de rechtmatigheid van het ontslag niet ter beoordeling van de Commissie. Dit is uitdrukkelijk bepaald in een arrest van de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam d.d. 9 oktober 20218, ECLI:NL:GHAMS:2018:3698. De GMR houdt hier geen rekening mee. De vraag van de rechtmatigheid van ontslag ligt voor ter beoordeling aan de civiele rechter, waar nu eerst in kort geding en mogelijk later in een bodemprocedure uitspraak over gedaan kan worden, aldus de RvT.

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid

- 5.1 Op grond van artikel 31 lid 1 Wms is de Commissie bevoegd kennis te nemen van de geschillen, bedoeld in onder meer artikel 34 Wms.
- 5.2 Ingevolge artikel 34 lid 2 Wms in verbinding met artikel 37 Wms kan de GMR een geschil aan de Commissie voorleggen als het bevoegd gezag een besluit neemt waarbij het advies van de GMR, vereist volgens de wet of het medezeggenschapsreglement, niet of niet geheel wordt gevolgd.
- 5.3 De RvT heeft de GMR op 29 maart 2023 verzocht te adviseren over zijn voorgenomen besluit tot ontslag van de bestuurder van de stichting Protestants Christelijk Onderwijs Accrete.
- 5.4 Ten aanzien van dit voornemen heeft de GMR adviesrecht op grond van artikel 11 lid 1 aanhef en onder h1 Wms.
- 5.5 Op 8 mei 2023 heeft de GMR negatief advies uitgebracht. Op 17 mei 2023 heeft het bevoegd gezag de GMR meegedeeld het advies van de GMR niet te volgen en dat hij tot ontslag van de bestuurder heeft besloten.
- 5.6 De GMR heeft het geschil vervolgens binnen de in artikel 34 lid 2 Wms voorgeschreven termijn van zes weken aan de Commissie voorgelegd. Aldus is de Commissie bevoegd om van het geschil kennis te nemen en is de GMR ontvankelijk in zijn verzoek.

Het besluit tot ontslag van de bestuurder

- 5.7 De GMR heeft gesteld dat de besluitvorming door de RvT over het ontslag van de bestuurder een aantal formele gebreken kent. De Commissie oordeelt hierover als volgt.
- 5.8 Dat de RvT advies heeft gevraagd terwijl de besluitvorming reeds voldragen was, is niet het geval. Niet goed valt in te zien dat de RvT op een eerder moment advies had kunnen vragen. Uit de aard van een te vragen advies over een ontslag volgt dat dit veelal in een laat stadium van de besluitvorming zal geschieden. Een verplichting voor de RvT om op een eerder moment de GMR te raadplegen vindt geen steun in de Wms.
- 5.9 De RvT heeft in dat verband aangevoerd dat de voorgeschiedenis van het conflict zich grotendeels buiten het zicht van de GMR en personeel en ouders heeft afgespeeld. Hoewel de besluitvorming ten tijde van het adviesverzoek van de RvT van 29 maart 2023 reeds in een vergevorderd stadium was, is de Commissie van oordeel dat gelet op de aard en inhoud van het conflict tussen de bestuurder en de RvT, de GMR tijdig om advies is gevraagd. Daarbij is van belang dat de RvT zijn besluit op 16 mei 2023 mede heeft laten afhangen van de inhoud van de zienswijze van de bestuurder en het advies van de GMR, en in het ontslagbesluit gemotiveerd is ingegaan op de argumenten die de GMR heeft ingebracht tegen het ontslagbesluit. Dat de

GMR het niet eens is met het besluit maakt de reactie van de RvT in het ontslagbesluit niet onvoldoende.

- 5.10 Dat de RvT in strijd met artikel 17 aanhef en onder d Wms verzuimd heeft nader overleg met de GMR te voeren, acht de Commissie gelet op de rechtspersonenrechtelijke aspecten van de zaak verschoonbaar.
- 5.11 De RvT heeft ter zake aangevoerd dat uit de statuten van de stichting volgt dat op de vergadering waarin de bestuurder zich kan verweren tegen het voornemen tot ontslag, de RvT ook het besluit - in dit geval het ontslagbesluit - op dat verweer kenbaar moet maken. De GMR heeft dat niet betwist.
- 5.12 Onder deze omstandigheden is nader overleg zoals de Wms in artikel 17 aanhef en onder d vereist, niet meer van toegevoegde waarde, zodat de Commissie aan het passeren van dit artikel geen gevolgen zal verbinden. Hetzelfde geldt voor het feit dat de RvT in strijd met artikel 34 lid 1 Wms heeft verzuimd de uitvoering van het besluit met zes weken op te schorten.
- 5.13 Met het in acht nemen van een, niet verplichte, opzegtermijn van zes weken heeft de RvT naar het oordeel van de Commissie in de geest van de Wms gehandeld.
- 5.14 Over de rechtmatigheid van het ontslag overweegt de Commissie dat, zoals de Ondernemingskamer reeds heeft bepaald in zijn uitspraak van 9 oktober 20218, ECLI:NL:GHAMS:2018:3698, de wetgever niet beoogd heeft dat de rechtmatigheid van het ontslag ter beoordeling van de Commissie zou staan. De Commissie kan alleen beoordelen of de RvT in redelijkheid heeft kunnen besluiten tot het ontslag van de bestuurder.
- 5.15 Hierover overweegt de Commissie dat uit de stukken en het ter zitting verhandelde blijkt dat sprake is van een verstoorde relatie tussen de RvT en de bestuurder. Deze verstoorde relatie is ontstaan door een verschil van inzicht verband houdend met de neveninkomsten van de bestuurder. Het is duidelijk dat beiden geen vertrouwen meer in elkaar hebben. De GMR heeft dit met zoveel woorden ook erkend, maar meent dat er nog ruimte is voor de bestuurder zijn werk voort te zetten.
- 5.16 Naar het oordeel van de Commissie heeft deze vertrouwensbreuk redelijkerwijze voor de RvT redenen mogen vormen om in afwijking van het advies van de GMR te besluiten tot het ontslag van de bestuurder. Het is daarbij zeker zo dat het vertrek van de bestuurder, na twintig jaar dienstverband, een uitdaging voor de organisatie betekent. Echter, daarmee, en overigens ook niet vanwege de door de GMR geschetste mogelijk financiële schade, is niet aannemelijk gemaakt dat door het niet volgen van het advies van de GMR de belangen van de GMR dan wel van de scholen ernstig worden geschaad.
- 5.17 Het geheel overziend verklaart de Commissie het verzoek ongegrond.

6. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen verklaart de Commissie het verzoek ongegrond.

Vastgesteld te Utrecht op 14 juli 2023 door prof. mr. W.H.A.C.M. Bouwens, voorzitter, mr. J. Sperling en A.L.M. van Geel, leden, in aanwezigheid van mr. J.A. Breunese, secretaris.

w.g.

prof. mr. W.H.A.C.M. Bouwens
voorzitter

w.g.

mr. J.A. Breunese
secretaris

Tegen deze uitspraak staat op grond van artikel 36 lid 1 Wms beroep open bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam, Postbus 1312, 1000 BH Amsterdam. Het beroep wordt ingediend bij verzoekschrift binnen een maand nadat de verzoeker in beroep van de uitspraak op de hoogte is gesteld.